

D R E P T U L

LEGIslaŢIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENŢA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ŞI DUMINECA

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an şi pe jumătate de an
la 1 Ianuarie şi 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

De către cine se poate face recurs în casaŢiune contra ordonanŢelor de adjudecare şi dacă se poate, prin renunŢarea la dreptul de recurs, investi cu formula executorie şi executa ordonanŢele de adjudecare, înaintea termenului de 40 zile? de d-l Ioan D. Filitti.

JURISPRUDENŢA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casaŢiune şi justiŢie, secŢiunea II*: Ion Codru cu Ministerul public.

Curtea de apel din Bucureşti, secŢiunea IV: Dr. N. Thomescu cu Cristian Dimopol.

De către cine se poate face recurs în casaŢiune contra ordonanŢelor de adjudecare şi dacă se poate, prin renunŢarea la dreptul de recurs, investi cu formula executorie şi executa ordonanŢele de adjudecare, înaintea termenului de 40 zile?

Conform art. 559 pr. civ., în termen de 40 zile dela data transcrierii ordonanŢei de adjudecare, *datornicul urmărit, creditorii sau oricine altă persoană interesată* vor avea dreptul să facă recurs.

Textul acestui articol provoacă două întrebări:

a) Au toŢi creditorii dreptul de recurs? Au acest drept numai acei creditori cari au intervenit la urmărire pentru vânzare sau pentru păstrarea dreptului lor asupra imobilului, ori şi aceia cari n'au luat parte de fel în instanŢa de urmărire?

b) Cine sunt, afară de creditori, orice alte părŢi interesate, în drept de a ataca cu recurs ordonanŢele de adjudecare?

I

După regulile normale de interpretare juridică, ar urmă ca acest drept să aparŢină tuturor creditorilor, fără deosebire, de oarece textul art. 559 pr. civ.

nu face nici o distincŢiune, şi regula de interpretare spune: *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.*

Această interpretare ar fi negreşit obligatorie, dacă n'ar exista alte texte de lege precise, după care dreptul creditorilor interesaŢi la o urmărire nu se poate exercită decât în anumite stricte condiŢiuni, sub pedeapsă de nulitate.

Or, art. 506, 525 şi 526 pr. civ., conŢin dispoziŢiuni categorice în privinŢa exerciŢiului acestui drept al creditorilor.

Astfel, art. 506 al. 4 dispune, sub pedeapsă de a nu li se mai Ţine în seamă, ca toŢi aceia cari ar pretinde vreun drept de chirie, privilegiu sau ipotecă să arate pretenŢiile lor înaintea adjudecării. Iar art. 525 şi 526 dispun, sub pedeapsă de nulitate, că toŢi creditorii cari intervin pentru a se anulă urmărirea sau pentru a păstră un drept asupra nemişcătorului urmărit, sunt datori a face opoziŢie (sau contestaŢie, cum se spune în practica judecătorească şi în jurisprudenŢa) în anumite condiŢiuni, prin cerere în scris la tribunalul de urmărire şi fără cerere în scris numai în ce priveşte nulitatea actelor de procedură.

Dacă creditorii vizaŢi de art. 506, 525 şi 526 nu-şi arată pretenŢiunile lor înaintea adjudecării, şi nu formulează contestaŢie contra urmăririi, mai pot ei să critice ordonanŢa de adjudecare? Mai pot ei să atace cu recurs ordonanŢa de adjudecare?

Răspunsul vine dela sine, lămurit: nu, de oarece este inadmisibil recursul *omisso medio.*

Așa dar, creditorii cari n'au luat parte sau cari n'au intervenit la urmărire în condițiunile arătate prin art. 506, 525 și 526, nu pot să atace cu recurs ordonanțele de adjudecare.

Toți acești creditori, spre a ataca o urmărire terminată prin adjudecare definitivă, trebuie să invoace și să motiveze unul din interesele indicate prin art. 506 și 525; și dacă n'au arătat dinaintea tribunalului de urmărire pretențiile lor sprijinite pe aceste interese și formulate în modul impus de legiuitor, ei nu pot merge în casațiune ca să discute ordonanța de adjudecare și să ceară dinaintea instanței supreme ceea ce n'au cerut la instanța de fond, mai ales când urmau sub pedeapsă de nulitate să facă cererea la instanța de fond.

Aceleași considerațiuni învederează că părțile interesate, în drept după art. 559 pr. civ., să atace cu recurs ordonanțele de adjudecare, sunt numai acele persoane care au intervenit, conform art. 525 pr. civ., la urmărire pentru revendicarea or păstrarea unui drept de proprietate sau a oricărui alt drept asupra nemișcătorului urmărit.

De aceea, dacă, în interesul acestor drepturi, terții n'au intervenit în modul prescris de art. 525 și 526 pr. civ., ei rămân decăzuți din dreptul de a ataca cu recurs ordonanța de adjudecare, neputând recurge în casațiune *omisso medio*.

II

Raționamentul juridic ce precede, premisa juridică de drept comun «recursul *omisso medio* inadmisibil», pot fi slăbite prin considerațiuni trase din materia excepțională a urmăririi imobiliare și a adjudecării?

Art. 562, 732 și 735 pr. civ., privitoare la recursul în casațiune, conțin oare dispozițiuni contrarii concluziunii ce am formulat?

De bună seamă atari obiecțiuni ar fi de natură să infirme în totul dispozițiunile clare și categorice ale art. 506, 525 și 526 pr. civ., și să suprima sancțiunea nulității, expres edictată de lege pentru exercițiul drepturilor ce ar pretinde creditorii și părțile interesate. Dar analiza serioasă a dispozițiunilor conținute în art. 562, 732 și 735 poate arăta că afirmativa concluziunii noastre se susține în mod temeinic.

Intr'adevăr, după aceste texte de lege :

A) Ordonanța de adjudecare se poate casa când s'a călcat vre o rânduială a legii prescrisă sub pedeapsă de nulitate, potrivit art. dela urmărire și potrivit art. 732 și 735 pr. civ., sau pentru cauză de incompetență, exces de putere și omisiune esențială.

B) Prelungirea sau scurtarea unui termen prevăzut de lege nu se poate acorda de judecător, sub pedeapsă de nulitate, decât în cazurile în care legea le dă formal această facultate.

C) Se va declara nul orice act făcut cu călcarea legii de procedură civilă, dacă actul e făcut de un magistrat sau ofițer judecătoresc incompetent, dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă, o vătămare pe care nu o poate îndrepta decât anulând actul, și dacă nulitatea actului este formal pronunțată de lege.

Să examinăm rând pe rând aceste dispozițiuni :

a) Art. 562 circumscrie cazurile de recurs în casațiune contra ordonanțelor de adjudecare, însă nu edictează nimic special împotriva regulei că recursul *omisso medio* este inadmisibil.

Călcarea vreunei rândueți legale, prescrisă sub pedeapsă de nulitate, nu dă dreptul a se face direct recurs în casațiune, fiindcă mai întâi legiuitorul nu o spune (cum este în cazul aliniatului ultim din art. 736 pr. civ.), și al doilea fiindcă procedura civilă prevede — tocmai pentru a îndrepta călcările rândueților legale — condițiunile și modalitățile exercițiului dreptului de a cere și obține nulitatea.

Art. 525 din procedura civilă, zice cu precizie că anularea urmăririi se poate cere de datornic, de creditorii lui sau de cei de al treilea *intervenienți*, dar trebuie să se ceară prin contestație formală și specială.

Pedeapsă de nulitate, sub care este prescrisă o rânduială legală, se operă prin anularea urmăririi, și anularea urmăririi trebuie cerută prin contestație.

Insuși art. 562 al. 1, când adaugă cuvintele «...potrivit articolelor de mai sus», adică după normele stabilite de textele anterioare cu privire la urmărirea imobiliară și la adjudecare, lămurește că dreptul de anulare nu se poate exercita decât în condițiunile indicate de art. 506, 525 și 526 pr. civ.

Astfel, dacă, de pildă, într'o urmărire imobiliară nu s'a trecut în afipte somația prevăzută de art. 506 al. 4, sau dacă nu s'a încunoștiințat un exemplar

de publicație conform art. 509 — formalități ce trebuie observate sub pedeapsă de nulitate a urmăririi, după art. 512 pr. civ. — creditorii sau cei de al treilea interesați (pe lângă debitorul) sunt datori, pentru a-și apăra interesul, să se adreseze cu opoziție (contestație) formală la tribunalul de urmărire, ca să obțină anularea urmăririi și deci îndreptarea rânduiei legale nesocotită.

De aci rezultă că art. 562 al. 1 pr. civ., menține pe deîntregul regula juridică enunțată că «recursul omisso medio este inadmisibil» și că motivul de recurs prevăzut de art. 562 al. 1 (prima parte) nu se poate invoca decât numai când cestiunea a făcut obiectul discuțiunii la tribunalul de urmărire.

b) O ordonanță de adjudecare poate fi casată, spune art. 562 al. 1, (a doua parte), când s'a călcat vre o rânduială prescrisă sub pedeapsă de nulitate de art. 732 și 735 pr. civ. Or, art. 732 se referă la cestiunea prelungirii sau scurtării unui termen, care nu poate face obiectul unui recurs direct în casație, pentru aceleași motive arătate sub lit. a.

Art. 735 prevede cestiunea nulităților actelor de procedură, făcute de un magistrat sau un ofițer judecătoresc necompetent, sau când nu se mai pot îndrepta altfel, sau când nulitatea este formal pronunțată de lege.

Ce considerațiune, ce argument poate decide că pentru motivele enumerate în art. 735 pr. civ., creditorii sau terții interesați au dreptul să atace cu recurs ordonanțele de adjudecare *omisso medio*?

Du sigur nici unul. Când actul nul emană dela un judecător (comisar în materie de urmărire, sau altul), dela un portărel sau altul, cererea de anulare va trebui îndreptată sau ridicată, conform art. 525 pr. civ., al. a și b, la tribunalul de urmărire, și apoi dedusă în casație dacă este locul. Când actul nul pricinuește părții, într'o urmărire, o vătămare, el poate fi îndreptat tocmai pe calea contestațiunii ordonată de art. 525.

Intr'adevăr, să admitem ipotetic o urmărire imobiliară în care nu s'a îndeplinit formalitatea din art. 506 al. 4, sau că nu s'a trecut în tabloul de ordine o creanță ipotecară sau privilegiată.

In prima ipoteză (examinată încă odată mai sus, sub lit. a, la cestiunea călcării rânduiei legale prescrise sub pedeapsă de nulitate), nici nu poate fi vorba

că actul vițios nu s'ar mai putea îndrepta, de oarece formalitatea somațiunii este edictată pentru a deșteptă pe creditorii asupra interesului de a-și manifesta dreptul și de a-l protegi prin contestație la urmărirea defectuoasă, așa ca vânzarea să fie săvârșită cu respectul tuturor intereselor bazate pe un drept.

Or, lipsa somațiunii nu privează pe creditorii sau pe ceilalți interesați de dreptul de a formula contestațiune contra urmăririi, cu scopul de a-și păstra drepturile lor; și nu i îndrituește a se sustrage dela obligațiunea impusă de art. 525 pr. civ., sub pretextul că lipsa somațiunii nu i-a deșteptat asupra modului cum trebuie să-și exercite dreptul lor, fiindcă nu pot invoca necunoștința legii, ignorarea art. 525 pr. civ., care le îngăduie tocmai puțința de a valorifica dreptul și de a menține eficacitatea lui.

In a doua ipoteză, firește actul vițios poate pricinui o vătămare importantă, când o ipotecă este omisă din tabloul de sarcini sau din actele urmăririi. Netrecerea ipotecei poate avea drept consecință pierderea calității creanței. întrucât în virtutea purgei legale admisă de art. 565 pr. civ., imobilul adjudecat rămâne liber de sarcini, și creditorul mai riscă să nu fie lichidat la tabloul de distribuție.

Asemenea gravă consecință, totuși, nu găsește în procedura civilă o bază juridică pentru sistemul după care s'ar permite creditorului, titular al creanței omisă din tablou, să atace deadreptul înaintea casației ordonanța de adjudecare, propunând pentru prima oară nulitatea urmăririi, atunci când nulitatea urma să fie invocată și discutată înaintea adjudecării, cu posibilitatea deci de a se critica la casație legalitatea ordonanței de adjudecare, care n'ar fi ținut seamă de motivul de nulitate propus.

Inalta Curte de casație s'a pronunțat în acest sens. (Bul. 1902, pag. 62, decizia No. 12 din 1902; Bul. 1903, pag. 742, etc).

Ei bine, dacă întregă această argumentare se aplică riguros în cazurile când urmărirea poate fi anulată, din cauza neobservării formalităților edictate sub pedeapsă de nulitate, cu atât mai mult cuvânt se aplică în cazurile menționate prin art. 735, care prevede nulitatea actelor de procedură ce se invoacă, conform art. 525 al. b., pe tot timpul urmăririi și în ziua licitațiunii.

În afară de aceste considerațiuni, mai există un argument precis de text legislativ, decisiv pentru interpretarea juridică în sensul concluziunii noastre. Anume art. 736 pr. civ., al. 3, care se ocupă tocmai de cestiunea de a ști dacă, după procedura civilă, se poate propune de-a dreptul în casațiune o nulitate nepropusă la instanța de fond.

După textul art. 736 al. 3, regula generală în materie este că nulitatea trebuie propusă la instanța de fond, iar excepțiunea este creiată pentru cazul când nulitatea privește ordinea publică legală și nu reclamă o verificare a elementelor de fapt (excepțiune pe care o vom analiza mai la vale).

Nulitatea urmăririi sau a actelor de procedură urmând, conf. art. 506, 525, 526, să facă obiectul unei contestațiuni sau să fie ridicate până la ziua vânzării, dinaintea tribunalului de urmărire, urmează cu toată certitudinea să fie propuse mai întâi la instanța de fond, și apoi în casație la nevoie.

Iată cum se evidențiază cred fără replică posibilă, afirmațiunea că în contra ordonanțelor de adjudecare este inadmisibil, *omisso medio*, recursul motivat conform art. 562 al. I, pr. civilă.

c) Ordonanța de adjudecare mai poate fi casată, după art. 562 al. 2, pentru cauză de incompetență, exces de putere și omisiune esențială?

Intrebarea se pune în acelaș mod: e posibil recursul *omisso medio*?

Pentru cât privește excesul de putere și omisiunea esențială, puține cuvinte vor fi îndestulătoare ca să confirme concluziunea de mai sus.

Excesul (abuzul) de putere și omisiunea esențială sunt motive de recurs de drept comun, care se invoacă numai când hotărârea sau actul judecătoresc au nesocotit în mod fățiș argumentul de drept sau punctul de fapt produs, sau când nu l'au discutat deloc lăsând punctul dezbătut nerezolvat.

Aceste două motive de casațiune se îndreaptă anume contra aprecierii făcute de judecători, contra modului cum au rezolvat cestiunea dedusă.

De aceia, lipsa sau neîndeplinirea formalităților ori a actelor de procedură în urmărirea imobiliară, prevăzute sub sancțiunea nulității, nu pot forma motive de casare întemeiate pe abuz de putere și omisiune esențială. Ele constituiesc după legea de pr. civilă motive de nulitate și de anularea urmări-

rei (art. 506 și 525), ce trebuie propuse tribunalului care le va cerceta, sub sancțiunea controlului Inaltei Curți de casație.

Pentru ce privește motivul incompetenței, pe care art. 562 pr. civilă, al. 2, îl enumeră ca mijloc de casare a unei ordonanțe de adjudecare, el apare, este drept, la prima reflexiune ca excepțional, adică în alte vorbe ca o derogare dela regula că recursul *omisso medio* este inadmisibil.

Examenul atent al cestiunii nu confirmă această impresiune, la care contribuie noțiunea expresiunii juridice „incompetință“.

Sunt două feluri de incompetență în sistemul procedurii civile: 1) incompetența personală (care cuprinde incompetența *ratione personae* de sub legea veche ¹⁾ și incompetența *ratione materiae*); 2) incompetența jurisdicțională.

Art. 108 pr. civilă, a admis principiul plenitudinii de jurisdicțiune pentru tribunalele de I-a instanță, și consecința că incompetența se acoperă, dacă nu s'a propus la I-a instanță; deci o afacere civilă poate fi judecată de tribunalul comercial și vice-versa.

Art. 59 pr. civilă dispune că cererea pentru bunuri nemișcătoare se face la tribunalul situațiunii imobilului, afară de convenție contrară, deci revendicarea sau altă acțiune relativă la un imobil se poate intenta la alt tribunal decât al situațiunii imobilului.

Se vede astfel deslușit că incompetența personală nu poate să fie formulată ca un motiv de recurs propus întâia oară la casație.

În materie de urmărire imobiliară, art. 495 pr. civilă dispune că vânzarea se face la tribunalul unde se află așezat imobilul sau la tribunalul ales de părți.

Așa dar, în materia urmăririi imobiliare, tribunalul domiciliului imobilului nu constituie o jurisdicțiune de ordine publică.

Dar, apoi, este permis a crede că va exista motiv de incompetența tribunalului de urmărire?

Pentru aceasta trebuie să presupunem că, în afară de convenția părților, un tribunal s'a găsit a vinde cu licitație un imobil situat în circumscripția altui tribunal.

Nu este absurdă ipoteza? Care creditor urmăritor se va expune unei astfel de primejdie? Care

1) A se vedea expunerea de motive și debaterile parlamentare de sub art. 108 pr. civ. din 1900.

debitor, mai totdeauna adversarul creditorului, nu va uză atunci de facultatea de a cere anularea urmării începută?

Și dela primele formalități, atât judecătorii cât și agenții, constatând împrejurarea, nu vor pune în vederea părților să înceteze urmărirea?

Iposeza mi se pare, cu adevărat, absurdă; și cred că trebuie să acordăm puteri legiuitoare și puteri judecătorești mai multă seriozitate, așa în cât să nu socotim că cea dintâi a legiferat în vederea unei ipoteze absurde și că cea de a doua poate statua cu ochii închiși.

Să ne închipuim, însă, că un creditor urmărește, în astfel de condițiuni, imobilul debitorului său și că se vinde definitiv la licitațiune.

Urmărirea imobilului și vânzarea realizată de un tribunal altul decât al situațiunei, fără obiecțiune sau contestațiune din partea celor interesați, va echivala cu o urmărire și vânzare dinaintea unui tribunal ales și consimțit de părți (lucru pe care legea îl încuviințează).

Tăcerea debitorului și a celorlalți interesați va acoperi, potrivit legii, excepțiunea de incompetență, și tribunalul va statua cu cădere legală, în temeiul plenitudinii de jurisdicțiune.

Prin urmare, debitorul, creditorii și terții interesați nu vor avea dreptul să propună de-a dreptul în casație motivul incompetenței tribunalului de urmărire ca să obțină casarea ordonanței de adjudecare.

În partea III-a și IV-a a acestui studiu vom examina cestiunile referitoare la incompetența jurisdicțională — materie mai delicată încă — și la aplicabilitatea art. 736 al. 3 în urmărirea imobiliară, precum și la executarea ordonanței de adjudecare înaintea termenului de 40 zile, dacă există renunțare la dreptul de recurs.

Ioan D. Filitti

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 15 Noembrie 1913

Președința d-lui M. Iulian, președinte

Ion Codru cu Ministerul public

DRUM PUBLIC. — DOMENIU PUBLIC. — PROPRIETARI MĂRGINAȘI. — DACA POT ÎNCHIDE UN DRUM NECLASAT. — ART. 1 DIN LEGEA DRUMURILOR DELA 11 FEBRUARIE 1906.

ADMINISTRATOR DE PLASĂ. — DACA ARE POLIȚIA DRUMURILOR. — LEGEA DIN 29 APRILIE 1908 PENTRU ORGANIZAREA COMUNELOR.

ULTRAGIU. — ADMINISTRATOR DE PLASĂ. — POLIȚIA DRUMURILOR. — ART. 183 COD. PENAL.

ULTRAGIU CONTRA PUDOAREI. — ULTRAGIU CONTRA MORALEI PUBLICE SAU RELIGIOASE. — ELEMENTE CONSTITUTIVE. — ART. 262 AL. 1 ȘI 2 COD. PENAL.

1° Cu toate că drumurile arătate la art. 1 din legea drumurilor din 11 Februarie 1906, fac parte din domeniul public și ele urmează a fi clasate sau declarate prin decret regal și deciziune ministerială după felul lor, totuși dacă un drum public nu se găsește clasat într'o anume categorie de drumuri, prin aceasta însă mărginașii unui asemenea drum n'au dreptul să-l închidă, cât timp se constată că drumul a fost public sau particular.

2° Cu toate că art. 51 din legea drumurilor, care arată de cine are a se exercită poliția drumurilor, și între agenții arătați nu prevede și pe administratorii de plasă, totuși aceștia sunt în drept a supraveghea și a avea poliția drumurilor, întrucât prin legea din 29 Aprilie 1908, pentru organizarea comunelor, care este posterioară legii drumurilor, se prevede că administratorul de plasă este însărcinat între altele în special cu supravegherea drumurilor și poliția administrativă comunală și rurală, luând orice măsuri pentru privergherea și menținerea ordinei și siguranței publice.

3° Administratorul de plasă fiind chemat a menține ordinea publică, el este în exercițiul funcțiunei sale în caz de priverghere a poliției drumurilor și cuvintele injurioase ce i s'ar aduce cu acea ocazie constituie delictul de ultragiu prevăzut de art. 183 cod. penal.

4° Ultragiul public contra *pudoarei* prevăzut de art. 262 al. 1 cod. penal, nu poate consista din expresiuni injurioase, ci numai din acte și fapte materiale, obscene sau de provocare la obscenitate prin desenuri, gravuri și scrieri pornografice, cum și din ațâțarea în același scop a instinctelor și poftelor bestiale, în deosebire de ultragiul contra *moralei* publice sau religioase prevăzut de art. 262 al. 2, care poate fi comis nu

numai prin scrieri imprimare, gravuri, etc., dar și prin cuvinte rostite în public sau prin strigări.

No. 2610. — Respins recursul făcut de Ion Codru contra deciziei Curții de apel Iași, secția I, No. 129 din 1913.

S'au ascultat : d-l avocat O. Teodoreanu, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare și d-l procuror Vidrașcu, în concluziuni pentru respingere.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Violarea art. 183 cod. penal, rea interpretare a art. 1, 6, 10 și 51 al. II din legea drumurilor, și exces de putere. Conform legii drumurilor, poliția drumurilor se exercită și de agenții poliției judiciare. Dar numai a drumurilor prevăzute de art. 1 și clasate conform art. 10 din lege. Drumurile particulare rămân sub regimul dreptului comun (proprietate, servitute, uzufruct). Deci, în privința drumurilor particulare, personale desemnate de art. 51 din legea drumurilor, nu pot exercita nici un control și nici o autoritate, iar contestațiunile respective au a se vida dinaintea instanțelor civile.

«Fiind indiscutabilă că drumul în cestiune nu e clasat, închiderea lui de către Codru era o cestiune de rezolvit de către instanțele civile. Poliția drumurilor nu putea avea nici un amestec, deci administratorul de plasă nu putea interveni, iar opunerea inculpatului la ordinele nedrepte ale celui funcționar și amenințările făcute pentru a-l intimidă, nu pot constitui delictul de ultraj, întrucât funcționarul nu avea vocațiunea legală de a interveni, iar intervențiunea lui era un abuz de putere. Deci, numai prin exces de putere, Curtea înlăturând cerlificatul și violând art. sus citate a făcut reaua aplicare a art. 183 cod. penal».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care recurentul a fost condamnat pe temeiul art. 183, 262 al. 2, combinate cu art. 294, 40 și 60 cod. penal, la o lună închisoare pentru delictul de ultraj adus unui funcționar public și altul adus moralei religioase ;

Considerând că, instanța de fond constată în fapt, că recurentul, însoțit de oameni armați, a oprit trecerea carelor încărcate cu sfece, ale fabricii de zahăr din Roman, pe un drum numit Poșta-Veche ; că, fiind sezimate autoritățile de această samavolnicie, administratorul de plasă, ducându-se la fața locului, a fost ultragiât de recurent în exercițiul funcțiunii sale ;

Considerând că instanța de fond mai constată că, drumul în cestiune era un drum vechi care legă două șosele despre care se vorbește și în tabela de împrietărire din anul 1864, unde se arată lărgimea precum și lungimea lui și aceasta spre a nu da loc la încălcări și neînțelegeri între locuitori și proprietar ;

Că, din toate acestea, instanța de fond stabilește că nu poate fi vorba de un drum particular pe

care părțile megieșe l'ar putea închide sau îngustă, ci de un drum public ;

Considerând că, deși drumurile arătate la art. 1 din legea drumurilor din 11 Februarie 1906 fac parte din domeniul public și că ele au a fi clasate sau declarate prin decret regal și deciziune ministerială, după felul lor, totuși, dacă un drum public nu se găsește clasat într'o anume categorie de drumuri, prin aceasta megieșii unui asemenea drum, n'au dreptul să-l închidă, cât timp se constată că drumul a fost public, iar nu particular ;

Considerând, de altă parte, că deși art. 51 din aceeași lege arată de cine are a se exercita poliția drumurilor, și, între agenții arătați nu se prevede și administratorii de plasă, însă art. 194 din legea pentru organizarea comunelor din 29 Aprilie 1908, posterioară legii drumurilor, prevede că administratorul de plasă este însărcinat, în special, între altele, cu supravegherea drumurilor și cu poliția administrativă comunală și rurală, luând orice măsuri pentru privergherea și menținerea ordinii și siguranței publice ;

Că, prin urmare, administratorul de plasă fiind chemat a menține ordinea publică în cazul de față, în care se pretindea că prin samavolnicia recurentului închisese trecerea pe un drum public, după cum instanța de fond constată în fapt, se găsea în exercițiul funcțiunii sale la localitate, așa că cu acea ocaziune fiind ultragiât, Curtea de fond a făcut o bună aplicațiune a art. 183 cod. penal și n'a violat nici un text din legea drumurilor ;

Că, dar, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

«Violarea și rea aplicare a art. 262 cod. penal. Se impută lui Codru, că ar fi rostit expresiuni injurioase relativ la «sfânta masă și sf. taină».

«Or, ultragiul public contra pudoarei nu consistă în expresiuni injurioase și ori cât onor. Curte se silește a diferenția simplele injurii de expresiunile injurioase, cert e că atari expresiuni nu pot constitui ultragiul public contra pudoarei, care constă din acte și fapte materiale, obscene sau de provocare la obscenitate, din desenhuri, gravuri și scrieri pornografice, în acelaș scop și din atățarea instinctelor și poftelor bestiale. Injuriile și expresiunile injurioase sunt și rămân în alt cadru de calificare și cu tot cuprinsul lor pornografic, nu sunt susceptibile de a fi calificate sub altă rubrică decât aceea a injuriilor».

Considerând că art. 562 al. II cod. penal se raportă la mijloacele din art. 294 cod. penal pentru existența delictului de ultragiul în contra moralei publice sau religioase, sau în contra bunelor moravuri, așa că acest delict se poate comite nu numai prin scrieri, imprimare, gravuri, etc., dar și prin cuvinte rostite în public sau prin strigări ;

Că, în speță, instanța de fond constatând că reurentul a proferat vorbe murdare în localul primăriei, cu privire la „sfânta masă” și la „sfintele taine”, cu care se împărtășesc credincioșii, prin care a atins simțământul religios al creștinilor și că aceste vorbe constituiesc nu simple injurii, ci expresiuni injurioase de natură gravă, a făcut o justă aplicațiune a art. 262 al. II codul penal, așa că și acest motiv de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 16 Decembrie 1913

Președința d-lui M. Cr. Ciocârdia, președinte

Dr. N. Thomescu cu Christian Dimopol

SERVITUTE DE LUMINĂ. — FEREASTRĂ DESCHISĂ ÎN ZIDUL DESPRE VECIN. — CARACTERUL EI. — APRECIEREA JUDECĂTORILOR — ART. 480 COD. CIVIL.

Deschiderea unei ferestre de lumină (*jour de souffrance*) în zidul care este în spre proprietatea unui vecin nu constituie o manifestare abuzivă a dreptului de proprietate, un vecin putând deschide lumini în zidul dinspre fondul vecin, fără ca aceasta să-i confere vreun drept de servitute asupra acelui fond.

Chestiunea dacă deschizătura făcută are caracterul unei ferestre spre vedere sau numai pentru lumină, este o chestiune de apreciere a judecătorilor.

S'au ascultat d-l avocat Flechtenmacher din partea lui Dimopol, și d-l avocat Emanoil Antonescu, din partea d-rului Thomescu.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute de dr. N. Thomescu, prin petiția înregistrată la No. 2694 din 2 Iunie 1912, și de Christian Dimopol, prin petiția înregistrată la No. 3713 din 28 August 1912, în potriiva sentinței No. 128 din 25 Februarie 1912, a tribunalului Ilfov, secția I, apeluri conexe prin jurnalul Curței No. 1887 din 1 Decembrie 1912;

Având în vedere că tribunalul, prin sentința apelată, a admis în parte acțiunea lui Christian Dimopol și cererea de intervenție făcută de societatea Creditului funciar urban din București, a obligat pe dr. N. Tho-

mescu să astupe fereastra cu vedere în curtea proprietății lui Christian Dimopol din strada Speranței, 29, iar în caz de refuz l-a obligat ca să plătească reclamantului 10 lei pe fiecare zi de întârziere până la executarea sentinței.;

Având în vedere susținerile și opunerile părților, lucrările din dosar și actele înfățișate din care se constată în fapt că, prin anul 1907, d-rul N. Thomescu ocupând ca chirieș imobilul din strada Speranței, 29, proprietatea moștenitorilor defunctului Pompiliu A. Florian, și fiind proprietar al imobilului de alături din strada Italiană, 16, deschide în calcanul acestei din urmă case o fereastră cu vedere asupra proprietății ce închiriasc, precum și o ușă, și face un gard. Expirând contractul, d-sa este somat de societatea Creditului funciar urban din București ca să desființeze lucrările făcute. La această somațiune d-sa răspunde prin petiția înregistrată la No. 28033 din 1908, că «nu ezită a declara că, ca fost chirieș al imobilului în chestiune, a făcut oarecare amenajări, și anume gard, ușă și fereastră în calcanul casei sale cu acces în imobilul moștenitorilor P. A. Florian, dar toate aceste declară că nu a înțeles nici un moment a le face cu intenție de proprietate sau a-și stabili drepturi de servitute». Creditul 'i răspunde punându-i în vedere ca să închiză fereastra și poarta și să dărâme împrejmuirea. D-rul N. Thomescu desființează ușa și gardul. Imobilul din strada Speranței, 29, vânzându-se la licitație publică, se adjudecă asupra lui Christian Dimopol, care de asemenea cere închiderea ferestrei, care este situată într'un coridor de serviciu la o înălțime de 0,90 cm. deasupra pardoselei și de 1 m. 85 cm. deasupra pavajului curței imobilului vecin, înaltă de 1 m. 12 și lată de 0,56 cm. Atunci acea fereastră a fost modificată prin prinderea cercevelor de toc cu șuruburi, desființarea geamurilor translucide și înlocuirea lor în jumătatea superioară prin geamuri mate și în jumătatea inferioară prin o tablă de tinichea bătută în cue. Christian Dimopol cere însă astuparea ferestrei, și neobținând satisfacțiune, intentează acțiunea de față, în care intervine și Creditul urban ca creditor al lui Dimopol spre a nu se deprecia patrimoniul debitorului său. Înaintea Curței, orânduindu-se o expertiză pentru a se stabili starea lucrurilor, d-l expert întocmindu-și raportul în condițiunile legii, constată cele

arătațe mai sus, și că d-rul Thomescu i-a afirmat că în fiecare seară aplică asupra deschizăturii un oblon de lemn ce i-a prezentat.

Având în vedere că, reclamantul Christian Dimopol și intervenienta societate a Creditului funciar urban susțin că deschizătura făcută în zid urmează a fi astupată pentru că codul civil român, spre deosebire de cel francez, nu prevede servituțile de lumină, pentru că d-rul Thomescu a luat acest angajament în petițiunea ce a adresat-o la Credit în 1908, și pentru că deschizătura astfel cum este alcuituită se prezintă ca o vedere iar nu ca o lumină;

Considerând, în ceea ce privește prima susținere, că într'adevăr nu s'au reproduș în codul civil român art. 676 și 677 din codul Napoleon, care prevăd facultatea pentru un proprietar de a deschide lumini (*des jours*) în zidul necomun care este în spre proprietatea vecinului;

Că, art. 637 și 638 din codul Calimach arată că cel ce are dritul ferestrelor câștigă numai întrebuițarea luminei și aerului fiind obligat a păzi cu gratii acele ferestre;

Considerând că consecința nereproducerei acestor texte urmează a fi dedusă în sensul libertății proprietății. Intr'adevăr, după art. 480 cod. civil, fiecare proprietar are dreptul de a se bucura în mod absolut de proprietatea sa. Exigențele conviețuirii sociale mărginesc acest drept, dar îl mărginesc numai în limitele binelui și dreptului celorlalți. Prin urmare, îndată ce nimeni nu este lezat prin o manifestare a dreptului de proprietate, această manifestare urmează a fi socotită ca permisă (Vezi D. Alexandresco, t. III, p. 1 pg. 770);

Considerând că examinată pe aceste baze deschiderea unei lumini (*jour de souffrance*) în zidul care este în spre proprietatea unui vecin, nu constituie o manifestare abuzivă a dreptului de proprietate, vecinul nu este întru nimic lezat, aerul și lumina de pe proprietatea sa nefiind susceptibile de apropiatiune;

Că, este adevărat că această deschidere nu poate fi o sorginte de drepturi active în potriiva vecinului, în sensul că nu'l va împiedica ca să se bucure și el de proprietatea sa, neștirbită. Fondul lui nu va fi aservit, și el va putea când va voi să ridice construcțiunii fără a fi ținut să respecte vre-o distanță, căci nici proprietarul cel l'alt nu a căpătat vre un drept asupra luminei sale. Dar cât timp terenul său este liber, el nu se poate opune ca lumina să pătrundă în casa vecinului său prin deschizături făcute în zid, bine înțeles fără a-și îngădui vederea asupra fondului său;

Având în vedere că dar prima susținere a reclamantului este neîntemeiată și că un vecin poate

deschide lumină în zidul dinspre fondul vecin, fără însă ca aceasta să-i confere vre un drept de servitute asupra aceluia fond;

Având în vedere, în ceea ce privește declarațiunea dată de dr. N. Thomescu societății creditului, că acea declarație nu poate fi socotită ca o obligație de a desființa deschizătura făcută în zid, de oarece nu poate fi interpretată decât astfel cum este dată, și anume că, prin acest fapt, d-rul Thomescu nu a înțeles a-și crea drepturi de proprietate sau de servitute. Or, după cum s'a arătat mai sus, nu este vorbă despre crearea unui drept de servitute asupra proprietății lui Christian Dimopol.

Deci și această susținere a reclamantului și a intervenientei este neîntemeiată.

Având în vedere că, rămâne ca Curtea în fapt să cerceteze dacă deschizătura făcută în zid are caracterul unei ferestre făcute spre vedere sau numai a unei lumini. Este recunoscut chiar de D-rul N. Thomescu că, atunci când a fost făcută, a fost o fereastră; de altmintrelea, dimensiunile ei indică în deajuns această destinațiune, accentuată prin faptul că cercevelele au fost fixate de toc prin balamale. S'au făcut lucrări care ar fi transformat această deschizătură într'o simplă lumină. Or, din examinarea raportului de expertiză întocmit în cauză, Curtea își formează convingerea că nu este vorba despre o transformare completă, ci numai despre o transformare aparentă. Intr'adevăr, fixarea cercevelor de toc prin șuruburi și înlocuirea geamurilor translucide prin geamuri mate și tinichea, nu sunt decât măsuri provizorii iar nu transformări, astfel în cât să se poată spune că deschizătura astfel cum se prezintă nu este decât o lumină. În fapt se constată că este o fereastră cu geamuri momentan imobilizate și întunecate, ceace nu este tot una cu o lumină.

Că, prin urmare, cererea lui Christian Dimopol este justificată și bine a fost admisă de tribunal.

Că, însă, suma acordată ca sancțiune în caz de neexecutare este neîndestulătoare, dată fiind situațiunea materială a părâtului, pentru a asigura respectarea deciziunii de față și că urmează a fi majorată la suma de 20 lei pe zi, de acum până la executare.

Că, dar, apelul d-ru' lui N. Thomescu urmează a fi respins, iar apelul lui Christian Dimopol admis în parte, acordându-i și 150 lei ca cheltueli de judecată, sumă apreciată de Curte.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Balș, admite în parte, etc.

Semnați: M. Ciocărdia, Ar. Alexandresco, Al. D. Opreșcu, Al. Negrescu, M. Balș.